

Dogovaranje

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Dr. Ahmed b. Osman el-Mezjed

Prijevod:

Senad Muhić

Revizija:

Ersan Grahovac

2013 - 1434

IslamHouse.com

الشورى

« باللغة البوسنية »

د. أحمد بن عثمان المزيد

ترجمة:

سناد موهيتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2013 - 1434

IslamHouse.com

Dogovaranje

Nema sumnje da je svaki čovjek u potrebi da se posavjetuje sa onima koji imaju iskustvo i zdravo razmišljanje, i da sa njima razmijeni mišljenje kako bi na osnovu toga došao do najboljeg rješenja i ostvario najveću koristi u nekoj od stvari koja se tiču njegovog života.

Izraz Šura (dogovaranje) je spomenut u Kur'anu na dva mjesta. Allah Uzvišeni na jednom mjestu u Ku'ranu naređuje Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, dogovaranje kazavši: ***I sa njima se dogovaraj.*** (Ali Imran, 159.)

Na drugom mjestu je pohvalio one koji se dogovaraju, kazavši: ***I oni koji se odazovu svome Gospodaru, namaz obavljaju, dogovaraju se i od onoga što immi kao opskrbu dajemo, udjeljuju.*** (Eš-Šura, 39.)

Allah je njih pohvalio zbog toga što oni sami ne donose odluke, nego se međusobno savjetuju i dogovaraju, te temu koja ih zanima proučavaju sa više aspekata kako bi došli do istine po tom pitanju.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije bio u potrebi da se sa bilo kim dogovara jer je on bio usmjeravan putem Objave koja mu je dolazila sa nebesa, nego mu je Allah naredio da podučí ummet dogovaranju,

te njenoj vrijednosti kako bi se za time povodili narodi poslije njega.

Puno puta se Poslanik savjetovao sa ashabima i radio po mišljenju onoga sa kime se dogovarao. Zbog toga Ebu Hurejre veli: „**Nisam vidio da se iko više dogovarao sa svojim ashabima od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.**“¹

Od stvari u kojima se Poslanik savjetovao sa muslimanima jeste i način ophođenja sa onima koji su optužili Aišu da je počinila blud, a to je bilo prije nego što ju je Allah u Kuranu proglasio nevinom.

Ona je kazala: „**Nakon što je spomenuto ono što je bilo vezano za mene, a ja nisam znala za to, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je ustao kako bi održao govor. Prvo je izgovorio šehadet, zahvalio seAllahu, te kazao: 'A zatim; posavjetujte me kada su u pitanju ljudi koji žele zlo mojoj porodici, a tako mi Allaha, ja svoju porodicu ne poznajem po zlu.'**“²

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, se savjetovao sa ashabima i po pitanju rušenja Kabe i njenog građenja na novim temeljima.³

¹ Tirmizi, br. 1636., i Ahmed, br. 18166.

² Muslim, br. 4974.

³ Muslim, br. 2371.

Nakon što su se mnogobošci okupili na Bedru želeći rat sa Poslanikom, on se okrenuo svojim ashabima i kazao: **„Doista je ovo Mekka, poslala vam je svome glavešine.“** A zatim se posavjetovao kada je u pitanju borba. Ebu Bekr i Omer su lijepo govorili, a nakon njih je ustao Mikdad b. Amr i kazao: **„O Allahov Poslaniče, uradi ono što ti je Allah naredio. Mi smo uz tebe i tako mi Allaha, mi ti nećemo kazati kao što su jevreji kazali Musau: 'Idi ti i tvoj Gospodar pa se borite, a mi ćemo ovdje sjediti.' Nego kažemo: 'Idi ti i tvoj Gospodar i borite se, a mi ćemo sa vama.' I tako mi Allaha, kada bi krenuo ka Abesiniji mi bismo se uz tebe borili protiv onih koji bi ti se ispriječili na tom putu sve dok tamo ne bi stigao!“**

Nakon toga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, za njega proučio dovu, a zatim kazao: **„Posavjetujte me o ljudi.“** Želio je i mišljenje ensarija po tom pitanju jer su oni bili njegovi pomagači, ali se bojavao da oni možda ne smatraju da ga trebaju pomoći van Medine, i da on nema pravo da ide sa njima u borbu.

Sa'd b. Mu'az reče: **„Kao da želiš naše mišljenje, o Allahov Poslaniče?“** On reče: **„Da.“** Muaz tada reče: **„Mi smo u tebe povjerovali i zavjetovali ti se, pa idi o Allahov Poslaniče da uradiš ono što ti je naredeno. Tako mi Onoga Koji te je poslao sa Istinom kada bi se**

pred nama ispriječilo more, pa ga ti krenuo da pregaziš i mi bismo to učinili. Sposobni smo da sutra susretnemo neprijatelja, jer mi smo strpljivi u borbi, jaki kod susreta sa neprijateljem. Možda da ti Allah u nama pokaže ono što će te obradovati, pa povedi nas uz Allahov blagoslov.“⁴

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, se savjetovao i sa ženama u važnim stvarima. Kada je trebalo da bude primirje na Hudejbiji, posavjetovao se sa svojom ženom Ummu Seleme o muslimanima i prihvatio njen prijedlog. Ovo dokazuje da je savjetovanje i dogovarane bilo jedan od glavnih temelja na koje se oslanja Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u svom životu i u načinu donošenja odluka.

⁴ Bilježi Ebu Davud u Sunenu sa dobrim senedom, 4/311.